

Floraväktarläger i Norrbotten – sammanställning av resultat

Under sommaren 2026 ordnade Svenska Botaniska Föreningen ett floraväktarläger i Norrbotten. Det var ett ovanligt långt läger med hela sju inventeringsdagar i månadsskiftet juli/augusti. Vi började i inlandet där vi bodde fyra nätter i Junosuando. Sedan förflyttade vi oss, medan vi floraväktade, ner mot kusten där vi bodde fyra nätter invid Kalixälven.

Intresset att delta var stort men det blev en del avhopp så i slutändan blev vi sjutton deltagare. Några personer tjuvstartade en dag innan och några fortsatte en extra dag på slutet.

Våra fokusarter under lägrets första dagar var myrbräcka och myrstarr. Genom dem fick vi uppleva de vidsträckta myrarna i Norrlands inland. Med tillhörande mygg och knott. Växtplatserna låg ofta långt från väg så det blev till att traska genom sumpskogar och över gungflyn för att komma fram. Myrbräckan var i fin blom och lätt att se. Myrstarren mer diskret och svår att få syn på bland alla andra starrar. Men efter en del nycklande och kalibrering lärde vi oss att känna igen den.

När vi förflyttade oss ner mot kusten längs Kalixälven sökte vi efter ävjepilört – dock utan att finna den. Vattenståndet i älven var lågt och de dyga stränderna låg blottade men kanske var vi lite för tidigt ute.

Längs kusten sökte vi främst efter bottnisk malört, praktnejlika, strandlummer och grusnejlika men även en del andra arter. Efter flera blöta dagar i svår terräng var det skönt att nu gå på torra sandiga marker. Både praktnejlika och bottnisk malört växer ofta i välgkanter så den här delen av lägret var mindre strapatsrik. Att solen visade sig var en bonus. Bland de mer sällsynta arterna vi eftersökte, med bara ett fåtal växtplatser vardera, kan nämnas finnros, finnstjärnblomma, ryssnarv, normansnarv och pysslinglåsbräken.

Myrbräcka, bottnisk malört, ävjepilört, strandlummer, ryssnarv och pysslinglåsbräken omfattas av EU:s livsmiljödirektiv. Det innebär att Sverige som medlem i EU har förbundit sig att bevara dem. Ett led i det arbetet är att ha koll på hur det går för arterna och vart sjätte år rapportera deras tillstånd till EU.

Totalt besöktes 269 lokaler, varav 164 var lokaler för EU-arter och 29 var utpekade så kallade biogeo-lokaler. Allt är inrapporterat i projekt Floraväkteri Sverige i Artportalen. Det finns mycket mer att göra i Norrbotten men nu har vi lite bättre koll på hur det går för de här arterna i landskapet.

Stort tack till er som deltog!

Sofia Lund, Nationell samordnare för Floraväkteriet, 2026-09-08

Lägrets första dagar ägnades åt myrbräcka och myrstarr. Vi traskade genom sumpskogar och blöta myrar. Regnskurarna hindrade oss inte. Foton Sebastian Sundberg och Ulla Sebestyén.

Vi hade förmånen att botanisera på vidsträckta myrar i Norrlands inland. Här en växtplats för myrstarr. Foto Sebastian Sundberg.

Närmare kusten letade vi efter praktnejlika. I mitten växtplats för den sällsynta finnrosen. Foton Jan Y Andersson, Sebastian Sundberg och Ulla Sebestyén.

Myrbräcka EU-art

Myrbräcka växer i källpåverkade kärr. I södra delen av landet hittar man den i extremrikkärr medan den i norr växer både i rikkärr och intermediära kärr. Ofta hittar man den där det finns järnockrautfällning.

Arten eftersöktes på 63 lokaler och återfanns på 40. Dessutom hittades två nya lokaler. 23 lokaler hyste fler än 100 stjälgar och tio av dem fler än 1 000 stjälgar. De två talrikaste förekomsterna uppskattades till 20 000 stjälgar vardera. Totalt räknades/uppskattades 66 679 stjälgar. En stor lokal återfanns men kunde inte räknas då den redan slåttrats. En lokal arkiverades då miljön där var kraftigt förändrad.

Myrstarr VU

Myrstarr växer i blöta rikkärr, ofta i gungflyn, mjukmattor och ibland på lösbottnen. Det tillsammans med att de är svåra att få syn på gör dem svårinventerade. Arten förekommer främst i Norrlands inland. Tidigare har det funnits enstaka lokaler längre söderut men de är nu utgångna.

Under lägret eftersöktes arten på 32 lokaler. På 17 lokaler kunde arten återfinnas, dessutom hittades tre nya lokaler. På två av lokalerna förekom arten rikligt med uppskattningsvis 2 000 respektive 600 strån. Totalt räknades 3 041 strån. Två lokaler i anslutning till Kaunisvaaragruvan arkiverades då de nu var helt förstörda.

Bottnisk malört EU-art

Bottnisk malört är en underart till fältmalört som förekommer längs kusten i Medelpad, Ångermanland, Västerbotten, Norrbotten, mellan Uleåborg och Torneå i Finland och längs järnvägen norrut till Pello. Den hittas både på sandig mark vid havet och på sandig ruderatmark.

Under lägret eftersöktes arten på 56 lokaler och återfanns på 30 av dem. Dessutom hittades tre nya lokaler. 19 lokaler hyste fler än 100 plantor och sex lokaler hyste 1 000 plantor eller fler. Totalt räknades och/eller uppskattades 17 556 plantor. På 26 lokaler kunde arten inte återfinnas. Nio av dessa bedömdes vara så förändrade, ofta till följd av landhöjningsdynamiken, så att arten bedömdes vara utgången. Dessa lokaler arkiverades.

Praktnejlika VU

Praktnejlika förekommer i vårt land i två vitt skilda områden, dels i Skåne och dels i Norrbotten. Den växer på mark med gles vegetation. Arten eftersöktes på 15 lokaler och återfanns på 11 av dem. Dessutom visades vi av närboende på en ny lokal. Två av lokalerna hyste fler än hundra plantor. Totalt räknades 409 plantor. På en av lokalerna bedömdes arten vara utgången så den arkiverades. I Norrbotten finns ytterligare 17 lokaler – alla ute på öar som inte kunde nås den här gången.

Ävjepilört VU & EU-art

Ävjepilört är en ettårig ört som växer på blottade stränder längs älvar, sjöar och havet i norra delen av landet. Den är konkurrenssvag och därför beroende av vattenståndsförändringar som håller undan annan vegetation. Antalet varierar stor mellan olika år.

Arten eftersöktes på nio lokaler – överallt utan framgång. Detta trots att vattenståndet i Kalixälven var lågt och att det längs älven fanns gott om blottade stränder och dyiga avor. Kanske var vi lite tidigt ute. Kustlokalerna valde vi att inte eftersöka då vattenståndet där var väl högt.

Strandlummer NT & EU-art

Strandlummer är en art som förekommer i hela landet. Den är kalkskyende, ljuskrävande och mycket konkurrenssvag. Arten är därför helt beroende av naken, fuktig, näringsfattig jord. I Norrbotten uppges den vara sällsynt.

Under lägret eftersöktes arten på 18 lokaler. På elva av dessa återfanns den. Flertalet av förekomsterna var ganska små men på några platser förekom arten rikligare. De två största uppskattades till 53 respektive 44 kvadratmeter. Den största lokalen utgjordes av ett före detta sandtag men flera andra lokaler utgjordes naturlig myrmark där arten växte på bar torv. Den totala förekomsten uppskattades till 124 kvadratmeter. På sju av lokalerna kunde arten inte återfinnas.

Ryssnarv VU & EU-art

Ryssnarv växer i gläntor på väl-dränerad mark. Dess svenska förekomst är begränsad till ett tiotal lokaler i Norrbottens skärgård. Vanligare är den i norra Finland. Vi eftersökte arten på sex lokaler. På fyra av dessa kunde arten återfinnas. En lokal hyste uppskattningsvis 24 000 skott, de övriga tre var betydligt fåtaligare med 1 760, 150 respektive 18 skott. I Norrbotten, och landet som helhet finns ytterligare nio lokaler – alla ute på öar som inte kunde nås den här gången.

Finnstjärnblomma CR

Finnstjärnblomma är känd från en handfull lokaler i Norrbotten. Vanligare, men fortfarande sällsynt, är den i norra och östra Finland och österut i Ryssland. Dess likhet med grässtjärnblomma gör den svår att inventera. Arten eftersöktes på tre lokaler utan framgång. Två av dessa bedömdes idag vara olämplig miljö och arkiverades därför. I Norrbotten, och landet som helhet, är arten uppgiven från ytterligare tre lokaler. Att de inte besöktes beror på att de ligger på öar ute i skärgården som vi den här gången inte kunde nå.

Finnros VU

Finnros växer i gles granskog med rörligt markvatten. Den är bara funnen på ett fåtal platser i Ångermanland, Västerbotten och Norrbotten. I norra Finland förekommer den talrikare. Arten eftersöktes på flera närliggande lokaler i Övertorneå kommun. Efter en del letande kunde konstateras att det i verkligheten rör sig om en enda lokal och att växtplatsen är begränsad till en bäckkravins där arten växer längs ungefär 110 meter av ravinen. Antalet uppskattades till 700 plantor.

Normansnarv VU

Normansnarv är en hybrid mellan krypnarv och stennarv. Den förekommer sällsynt längs fjällkedjan, ofta tillsammans med föräldraarterna. De växtplatser man känner till utgörs av vägkanter, stigar och dikeskanter. Arten eftersöktes på de tre platser där den tidigare hittats i Norrbotten. På en av dessa hittades två skott.

Strandsumparv EN

Strandsumparv är en underart av sumparv. Den växer på exponerade havsstränder med källutflöde. I Norrbotten var den tidigare angiven från tre platser. Där eftersöktes den under lägret. Två av lokalerna, vid Kallax, utgjordes av strandäng. Där kunde arten nu inte återfinnas men bör sökas efter igen då miljön såg bra ut. Den tredje lokalen, på en blöt myr i norra delen av Pajala kommun, utgör ingen lämplig miljö för underarten i fråga. Där hittades förvisso sumparv men det bedömdes vara den vanliga underarten kärrsumparv. Lokalen togs därför bort.

Topplåsbräken VU

Topplåsbräken växer på gräsmark som tidigare betats eller slåttats, ibland även i skogsläntor, längs skogsvägar och stigar. Ofta växer den tillsammans med andra låsbräkenarter som månlåsbräken, nordlåsbräken och höstlåsbräken. Arten eftersöktes på fyra lokaler vi ändå råkade passera och återfanns på två av dem. Totalt 17 plantor räknades.

Stor låsbräken VU

Stor låsbräken är en mycket sällsynt art som hittas i äldre skog på fuktig mark. Arten eftersöktes på fem lokaler i Svarthällsbergets naturreservat. Fynd gjordes på tre av lokalerna. Totalt 17 plantor räknades.

Pysslinglåsbräken CR & EU-art

Pysslinglåsbräken är en ytterst sällsynt art med bara en handfull kända lokaler i landet, en av dem i Norrbotten. Den är som namnet antyder småväxt så det är en utmaning att hitta den och skilja den från andra låsbräknar som förekommer på platsen. Vi räknade till 25 plantor.

Grusnejlika EN

Grusnejlika växer på öppen, sandig och fuktig mark. I Norrbotten är förekomsterna tillfälliga och platserna den växer på ofta människoskapade. Arten eftersöktes på 18 lokaler utan resultat. I många fall hade miljön förändrats, vegetationen slutit sig och ett skuggande trädskikt etablerats. Merparten av lokalerna arkiverades då arten där bedömdes vara utgången. Fyra lokaler kan vara värt att eftersöka igen.

Finnklint VU

Finnklint är en underart av ängsklint. Den har en östlig utbredning och förekommer främst i Finland. Arten är sällsynt hittad i Norrbotten och då inkommen med importerat timmer. Arten eftersöktes utan resultat på fem lokaler, dels på Haraholmen och dels vid Karlsborg. Tre av lokalerna arkiverades då arten där bedömdes vara utgången. På övriga lokaler kan det vara värt att söka efter den igen.

Kärnäva VU

Kärnäva förekommer huvudsakligen i Skåne och sällsynt i Uppland. Förekomsten i Norrbotten har troligen kommit med timmer eller massor som transporterats dit. Två av lokalerna i Norrbotten ligger på Haraholmen utanför Piteå och utgörs av vägkanter. Arten återfanns under lägret på båda lokalerna och totalt räknades 198 plantor. Den tredje lokalen i landskapet, vid Karlsborg utanför Kalix, kunde inte nås då området inte var tillgängligt för besökare.

Ädelmynta EN

Ädelmynta är från början odlad som krydd- och medicinalväxt. Tidvis har den uppträtt som ett besvärligt ogräs i åkrar, främst med potatis. Den är även funnen i trädgårdstäppor och kvarstående vid ödetorp. Arten har sällsynt förekommit i de flesta landskap. I Norrbotten har den hittats på två platser och båda lokalerna eftersöktes under lägret. I Gammelstaden utanför Luleå återfanns den på en gräsmatta. Där räknades 390 stjälkar. På Kalix kyrkogård kunde den inte återfinnas och där bedöms den nu vara utgången.

Kattmynta EN

Kattmynta förekommer i södra delen av landet på kulturmark intill gårdar men är starkt minskande. I Norrbotten har den på senare tid spridits från trädgårdar och hittats på två platser. Den växer på frisk, näringsrik mark. En lokal eftersöktes utan framgång. Miljön ser dock bra ut så det kan vara värt att söka efter den igen.

Äkta hjärtstilla VU

Hjärtstilla är i Norrbotten mycket sällsynt, funnen på två platser. I södra delen av landet växer den på kulturmark vid gårdar. Under lägret eftersöktes arten på en lokal utan framgång. Miljön är idag inte längre lämplig och arten bedöms vara utgången. Lokalen arkiverades därför.

Stortimjan VU

Stortimjan är en art med sydöstlig utbredning. Den växer på torr mager sandjord. Ibland sprids den med gräsfrö. I Norrbotten har den hittats på tre lokaler, alla bedöms vara inkomna. Arten eftersöktes på en lokal och där uppskattades förekomsten till 7 kvadratmeter.

Klockgentiana EN

Ett udda fynd av klockgentiana gjordes för några år sedan på Haraholmen utanför Piteå. Arten är egentligen hemmahörande i sydvästra delen av landet. Arten eftersöktes under lägret utan framgång. En lokal botanist meddelade att den vhad äxt i en vägkant under ett antal år men sedan inte setts på några år. Arten bedöms nu vara utgången och lokalen har arkiverats.

Bymålla RE

Bymålla är en kulturbunden art som tidigare hittades vid gödselstäder, i trädgårdsland och vid gårdar i södra delen av landet och på barlastplatser längs norrlandskusten. Idag hittas den sällsynt och tillfälligt på ruderatmark. Två äldre lokaler eftersöktes utan framgång. Båda troligen högst tillfälliga förekomster. Den ena bedömdes vara utgången och arkiverades, den andra kan vara värt att söka igen.

Lappranunkel EU-art

Lappranunkel växer på blöt mark i gransumpskog och ibland längs skogsbäckar. I Norrbotten är den relativt vanlig.

Vi passade på att eftersöka arten på några lokaler vi ändå råkade passera. På tre lokaler kunde arten inte återfinnas, på den fjärde räknades till 387 skott.

Guckusko EU-art

Guckusko växer i rik skog, ofta på kalkmark, gärna i sluttande och översilade miljöer. Vi snubblade över en lokal och passade på att räkna när vi ändå var där, trots att den helst bör räknas tidigare på sommaren. Vi uppskattade mängden till 500 stälkar.

Strandviva EU-art

Strandviva förekommer spritt utmed den norrbottniska kusten, främst på öar. Den växer på sötvattenspåverkade havsstrandängar och är ganska sällsynt. Arten förekommer även i Nordnorge och norra Finland. Arten eftersöktes på en lokal som vi ändå råkade passera. Dock utan resultat. Den bör nog sökas tidigare på säsongen.

Rysskörvel VU

Rysskörvel förekommer i vårt land idag bara i Norrbotten, främst längs Tornedalen. Den växer som ogräs i åkrar, i vallar och i vägkanter, ofta på sandig mark. När vi ändå passerade passade vi på att eftersöka arten på två lokaler. Detta utan framgång. Arten bör sökas tidigare på säsongen.